

BERTA ZSOLT

Kalef

Hallom, a szüleim szobájában csöng a vekker. Tehát anyám mindjárt elmegy az ajtó előtt, bekopogtat, aztán ki is nyitja, s csak úgy továbbhaladtában beszél:

– Ébresztő! Vár az iskola!

A konyhába megy, kávé tesz fel. Közben énekel. Ha esik, ha fúj, akár rossz a kedve, akár jó. Most éppen azt, hogy „Budapest, Budapest, álmaim királya, Budapest!” Vidéki lány, zalai. Dalainak zöme háború előtti. Tehát a fiatalságából valók. Gőze sincs, például ki az a Chubby Checker. De a Királyt ismeri.

– Angyali a mosolya – mondja, amikor megáll a szobámban a képe előtt –, csak ne lenne olyan hosszú haja és ne énekelne ilyen rettenetesen! Pedig a hangja szép lenne, ha nem üvöltözne ilyen vadul! Bár még mindig jobb, mint azok a bitliszek.

– Beatles, muter, nem bitliszek!

– Tudom is én! És ne mondd nekem, hogy muter!

Csak neki mondom. Soha, sehol, senkinek nem nevezem így, és apámat se faternak. De ők ezt nem tudják.

A kávé fele igazi babkávé, a másik fele cikória. Pedig apám viszonylag jól keres, főpénztáros a csokoládégyárban, de a háború és az utána következő évek takarékosagra nevelték őket. Inkább anyámat.

– És egészségesebb is, így nem dobogtatja úgy a szívét! – szokta mondani.

Felkelek, kilépek az előszobába.

– Vegyél papucsot! – szól ki anyám a konyhából – Hideg a kő, megfázol.

Utálom a papucsot. Hallom, anyám keze alatt nyekeregni kezd a gép. Ül a hokedlin, térdei közé szorítja a kávédaráló kockatestét, és tekeri a karját. Az én szobám a legjobb. Öt lépés a bejárati ajtótól, csak a konyha van közelebb, a hazaérkezésem így szükség esetén teljesen diszkrét. Az is felbecsülhetetlen értéke, hogy a vécén kívül ebből az egy helyiségből nevezhető kilátásnak a kilátás. A szomszéd ház kertjére és a Városmajorra néz. A háború alatt és sokáig még utána is – egy gránátnak köszönhetően – a kádból is ugyanezt lehetett látni. Apám tervezte is, hogy ablakot rak oda, de nem tudott megszerezni, aztán meg jött a tél, be kellett falazni. Igaz, a szobám ablaka épp csak akkora, hogy amikor kihajolok rajta, a tokja kétfelől dörzsöli a vállamat, de mégiscsak ablak. Ekkora szobához nem is dukál nagyobb, épp csak elférek egyszemélyes heverőm és a fal között, hogy az ablak mel-

lett álló íróasztalomhoz jussak. Az ajtó egyik oldalán áll egy szekrény, a másikon egy polc. A polcon egy BRG M5 Mambó és egy Terta T 426G. A beat-felszerelés, ahogy apám hívja. A vécé és a fürdő a kégli másik oldalán van, tehát át kell mennem a nagyszobán, ahol apám még héderel az ágyban, újságot olvas, de már ott a bláz a szájában. Várja a kávéját. A szoba ablaka zárt udvarra nyílik, az asztali lámpa fényében lustán kavarog apám cigijének kék füstje. A kopott, sötétbarna parketta alig kevésbé süti a talpam, mint az előszoba köve. Mentemben végigsimítom a barna cserépkályhát, már alig langyos.

– Jó reggelt! – mondom apámnak, s ő ugyanezt feleli nekem.

A nagyszobából egy ablaktalan kis helyiségbe érek, innen nyílik a fürdő, a vécé és a bátyám szobája. Az ajtók itt folyton egymásba ütköznek. Ilyen hülye kégli a miénk. Úgy lett ilyen, hogy negyvennyolcban az új hatóságok kettévágták, illetve kettéfalazták, hogy a másik felébe beköltöztessenek egy másik családot, akiktől viszont az egész lakásukat elvették. (Szép helyen laktak.) Apámnak pedig azt mondták, ne nagyon ugráljon, mert van még itt hely bőven. Apám, anyám és Kisszutyok apja és várandós anyja aztán együtt falaztak egy ávos felügyelete alatt. Amikor Kisszutyok világra jött, akkor én már hároméves voltam. Két év múlva egy fiuk is született, így lettek ők is négyen, mint mi.

Bemegyek a vécébe, a csésze elé állok. Még feküdhethetnék, megvárhatnám, míg a muter nekem is behozza a kávé, de a fater egy kortyra becsapja a magáét, aztán újra rágyújt, egy slukk után már a vécé felé tart, és nekem esélyem se lenne, hogy megelőzzem. Hóna alatt ott a Magyar Nemzet, amit még este, a munkából hazafelé jövet vett a Kalefon. Mindig így tesz, így mindig tízórás késésben van, ami a híreket illeti. A lap alapítása, ezerkilencszázharmincnyolc óta, vagyis huszonöt éve ezt veszi, és ötvennégy óta minden délután azzal teszi le a konyhaasztalra, hogy:

– Kurva Népfrent!

Na, szóval mire ő megindul, addigra könnyíték a hólyagomon, hogy nyugodtan élvezhessem a kávémat. De előtte visszamegyek a szobámba, kitárom az ablakot, jógalégzést végzek és „napköszöntök”. Az ablakom ugyan észak-északnyugatra néz, de nem szörözők rajta, Yesudian mester sem hajol ki a jógakönyvemből, hogy rám ripakodjon. Mélyen beszívom a friss, hideg levegőt. Aztán a konyhába térek, nyakon csókolom uzsonnacsomagokat készítő anyámat, akinek ettől – ha épp rosszkedve lenne – nyomban jókedve támad, nevetgél, én pedig leülök az asztalhoz, a gőzölgő bögrém mellé. Anyám megfordul, csípőre teszi a kezét. Úgy hordja a haját, mint Karády Katalin a háború előtt, s mire regge-

lenként bekopogtat hozzám, már rendbe rakta. Még soha nem láttam anyámat kócosan.

– Mondtam, hogy vegyél papucsot!

Erre én felteszem meztelen lábamat a konyhaasztalt merevítő keresztlécekre, és nekiállok a kávémnak. Tényleg fázik a lábam. Anyám élém teszi a reggelimet. Bundáskenyér vagy rántotta vagy kenyér vagy sütemény, mindig más. Én reggelizek egyedül. Apám és bátyám csak kávéznak és cigiznek, anyám meg akkor eszik, amikor már főz. Ő itthon van egész nap. Főállású háziasszony, sőt hivatásszerű. Alig tud írni-olvasni, a receptkönyve egy macskakaparás. Utálja is, amikor belelapozgatok. Még jobban utálja, ha nézem, amikor ír. Lassan, erőlködve formálja a betűket, egész kipirosodik, mire leírja egy-egy sütemény vagy étel receptjét. Pedig csak a legszükségesebbekre korlátozza magát. Így: „Női szezály. 25 vaj, 5 sárga, 50 liszt, 1 k cukor, só, 2 élesztő, ½ csésze tej, jól kellni hagyni, 6 habja, 25 cukor, baracklekvár”. Én értem így is. Egyrészt mert láttam eleget, ahogy csinálja, másrészt vendéglátóipariba járok. A technikumba, a Huba utcába. Az Pesten van, a Váci útról nyílik. Szeretem nézni a jégtáblákat, amikor a tuja átdöcög velem a Margithídon. Mindjárt március, de még mindig csúsznak Jugoszlávia felé. Zolika egyszer kitalálta, hogy üljünk rá egy jégtáblára, azon úsztassunk át Jugóba, aztán ott kihúzzuk valahogy nyárig, amikor majd a Trieszti öblön sárga gumimatracon átkanalazunk Olaszországba. Azért sárgán, mert az riasztja a cápákat. Esküszik rá, hogy a nagybátyja így dobbantott.

Fekete Péter öcsém, te kis ügyefogyott, ki a szerencsemalac fülét sose fogod...

– énekli anyám, és zsírpapírba csavart szendvicseket tesz apám kopott aktatáskájába. Ekkor már a bátyám a vécéajtó mellett a falnak támaszkodva alszik. Kifejezetten engem megelőzendő támaszkodik ott, nem véve tudomást róla, hogy én már nem vagyok hatéves, ő meg már nem kilenc, s rég nem bosszantom azzal, hogy szándékosan bezárkózom a vécébe, s addig ki se jövök, míg ő be nem pisil. Úgy látszik, mély nyomokat hagyott benne az a két alkalom. Évek alatt sem jött még rá, hogy fölöslegesen ácsorog ott, hisz mire ácsorogni kezd, addigra én már rég a konyhában kávézok anyámmal.

A bátyám már elvégezte a sulit, gépipariba járt. Dolgozik az angyalföldi Láng Gépgyárban. Ahol annak idején apánk szerszámkészítő iparostanonc volt. A bátyám a Geyer Flórián Szocialista Brigád tagja. Tiszta röhej. Azt se tudják, ki az. A titkos műhelyben bulcsáznak, ahol a MIG-15-ös vadászrepcsik gázturbináit is gyártják. Fontoskodó arccal hallgat róla, mint csuka a szatyorban, biztos aláírtak vele valami titoktartási izét, de egyszer nem bírta ki, és nekem elkotyogta.

Mondtam is neki, szégyellheti magát, hogy a ruszknak melózik. Először pökhendien végigmért, nyitotta a száját, hogy ledorongoljon, de aztán elkomorult az arca és csak annyit mondott:

– A fateréknak ne szólj róla!

Hát én nem szólok. Jól jön az ilyen tudás. Nem mintha zsarolnám vele, vagy ilyesmi, de azért sokat dob a jóindulatán. Még zsebpénzt is ad néha. Igaz, úgy adja, mintha birtokot adományozna a jobbágyának. Nem is mindig fogadom el, de van, hogy nagyon kell. Például amikor farmergatyát vettem. Nincsenek nyugati rokonaink, mint az Ervinéknek, úgyhogy az Ecserin kellett megvennem aranyárban. Akkor jól jött a bratyó pénze, de még így is egy hónapot melóztam érte, egy ótvar étterem ótvar konyhájában mosogattam, kint meg dühöngött a nyár, a csajok a strandon...

Aztán indulunk. Állunk az előszobaajtóban, anyám mindannyiunk sálját, sapkáját megigazítja, begombolja fekete posztókabátomat, megcsókol bennünket és mehetünk. Kilépünk a gangra, a bátyám mindjárt nyúlcipőt vesz, „na, szevasztok, nekem rohannom kell, mert késésben vagyok”, vakkantja és elszelel. Mindig ezt csinálja. A szomszéd lakás ajtaja felpattan és Kisszutyok ugrik ki. Megbotlik a küszöbön, majdnem hasra esik, harisnyanadrágos, pipaszár lábához képest nagy kamasztalpa csattan a kövön. Nyomában az öccse. A hátukon iskolatáska. Kisszutyok két fekete copfja vidáman repked a pacekja körül.

– Jó reggelt! – csiviteli szélesen vigyorogva.

Az öccse nem köszön, álmosan, bambán mered maga elé. Kisszutyok meglöki.

– Jó reggelt! – morogja ő is, és az orrát kezdi túrni.

Kisszutyok a jattjára üt. Aztán bocsánatkérően ránk mosolyog, és riszálva megindul előttünk a lépcsőház felé. Lassúságra kényszerítem a lábam, hogy el ne hagyjam apámat, aki fájós térdei miatt sziszegve biceg le a lépcsőn. Lent megáll, pihen, előbb összeszorítja a fogát, aztán nagyot fújtat, és szép lassan újra nekiindul, ki az utcára. Ötvenhárom éves, ezerkilencszáztízben született, te atyavilág, még kimondani is történelem. Én meg tizenhét vagyok. Birjuk egymást apámmal, rendes, megértő, meg minden, de azért én elhatároztam, hogy húszévesen csinállok gyereket. Már akkor is késő, hogy igazán szót értsünk. Nem beszélve anyámról, aki ugyan négy évvel fiatalabb, de nő.

A kapu előtt Kisszutyok és öccse jobbra fordulnak, az általános iskola irányába, mi pedig balra, a Kalef felé. Kisszutyok integet és mosolyog. Sovány csuklóján nagy keze suta pillangóként repked.

– Menj csak előre – mondja nekem szelíden apám –, a barátaid már biztos várnak a villamosmegállóban.

Az biztos. De én nem megyek előre. Pedig tudom, nem haragudna miatt. De egyszer, még az első napokban, amikor a technikumba kezdtem járni, s ugyanígy felszólított, én habozás nélkül faképnél hagytam. Az Ignotus utcánál valamiért visszaneztem. Ott állt apám a templom magasságában a járdán, oldalra húzódva, hogy utat adjon a munkába sietőknek, aktatáskája a kezében, néha mosolyogva köszönt egy-egy ismerősnek. De nem mozdult, és én tudtam, arra vár, hogy lábában a fájdalom kissé alábbhagyjon. És olyan esettnek, kiszolgáltatottnak, gyámoltalannak és magányosnak tűnt akkor, hogy nyomban elfacsarodott a szívem. Ennek ellenére továbbmentem, de egész nap gyötört a megmagyarázhatatlan lelkifurdalás, szarul éreztem magam, na. Tudtam, hogy nem az én hibám, s azt is, hogy nem várja el tőlem, hogy vele maradjak, mégis úgy éreztem akkor, hogy cserbenhagytam. Lassan mendegélünk a Kalef felé, ha kell, néha megállunk. Van nap, hogy egy egész blázra. Apám fújja a mezítlábas Symphonia füstjét, engem néz.

– Tényleg nem cigizel? Megmondhatod!

– Nem cigizek. Tudod, a jóga meg a kajak...

– Jól van, én helyeslem! A bátyádnak hiába mondtam...

Mire a lépcsőhöz érünk, egész jól bejáródik a térde. Ez a negyed óra a mi négyszemközti időnk. Már harmadik éve megy ez így, mégsem mulaszt el soha felszólítani, hogy menjek előre.

– Nem megyek – felelem –, hadd várjanak! Vakerásszunk kicsit!

Csak a szeme mosolyog, de nekem az elég. És a haverjaim egyáltalán nem röhögnek, mint ahogy azt a bátyám gondolja.

– Jó reggelt, Laci bácsi! – mondják csak.

– Jó reggelt, fiúk! – mondja ő.

Kissé arrébb áll tőlünk, én meg lejattolok a fejjel, akiket ismerek innen

a Kalefről. Gyula a tér másik oldalán szalad lefelé a lépcsőn, ahol az imént apámmal baktattunk. Messziről felismerem hatalmas alakját. Na meg a nagyapjától örökölt, sípcsontig érő lódenkabátját, aminek szárnyai repkednek a nyomában, mintha azok repítenék előre. Hóna alatt ugyanolyan aktatáska, mint apámé. Vagy mint az enyém.

– Elaludtam, anyám meg nem keltett föl! – lihegi kifulladásra, amint mellém ér, aztán odakiabál apámnak. – Jó reggelt, Laci bácsi! Hogy van a térde?!

Apámnak kicsit elborul az arca, megfenyegeti a mutatóujjával és tesz helyben néhány tánc lépést, hogy megmutassa, bármelyik pimasz csibészt utoléri és elkapálja, ha kell.

– Ne üvölsz már! – szólok rá Gyulára. – Mit kell mindenkinek tudni, hogy fáj a lába?!

– Te! – és belebök az oldalamba. – Ott jön a Pintér húga.

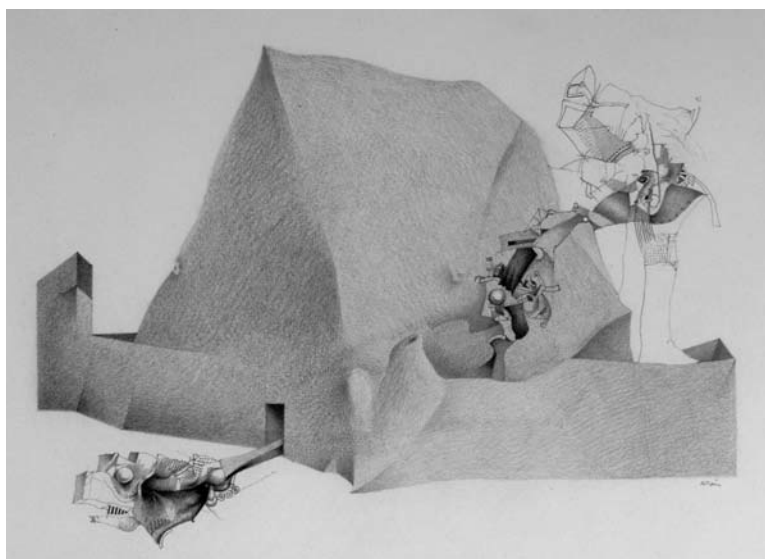
Én már rég észrevettem. Igen, az ott Ákos húga. Az imént bukkant ki a Várfok utcából, és most az árbocokosár felől ereszkedik le a lépcsőn. Álmaim nője. A szó legszorosabb és mindkét értelmében. Emő. A családja Emőkének hívja. Kicsit már tavasziasan öltözött, de megéri. Szoknyája térden felül ér, harisnyás, formás lábán magas sarkú cipő, s garbóján csak egy vékony kabát, az is kigombolva. Kicsit talán nagyobbakat rugózik, mint azt a lépcsőfokok indokolnák, de így csodálatosan ring a melle, és lábszárán is vibrál az izom. Tekintetünk összeakad, erre hátraveti a haját, pörög a szőke zuhatag, nem várom meg, hogy befejezze a mozdulatot, elfordulok. Nem tüntetően, hanem mint aki más, érdekesebb látnivaló után néz. Apámra esik a tekintetem. Emőt nézi, ahogy mindenki más is a megállóban. Én is visszafordulok felé. Már mellettünk van.

– Hát te honnan bújtál elő? – kérdezem. – Észre sem vettelek!

– Na persze!

Nem tudom becsapni. De az is valami, hogy látja, megpróbálom. „Hódolunk, de nem alázkodunk”. Ezt éppen a bátyja, Ákos mondta nekem. Ő két évvel felettünk járt, tavaly végzett. Pincér a Kis Pipában. Ahol a Seres Rezső klimpírozik. Na, éppen róla be-

szélt Ákos, hogy nem játszhatja a saját dalait, mert a kommunisták a Horthy-rendszer kiszolgálójának tartják. Na, aztán a *Szomorú vasárnapról* és az öngyilkosokról persze a bőrökre terelődött a szó. Ákos ma szabadnapos, tehát suli után vele is találkozunk itt, a Kalefon.

Egy otthon emléke

Beáll a tuja. Apám alig észrevehetően odaint nekem, aztán – ahogy mindig – másik kocsiba száll. Mire a Jászaira érkezünk, már elfeledkezem róla, ő délnek indul a 2-essel, én északnak a 15-össel, legközelebb este látom, otthon.

Emő csacsog, üvölt, hogy túlharsogja a tuja csikorgó visítását és csörömpölését.

– Hoztál nekem verset?!

– Mégis, mit gondolsz? Hogy mindennap hozok neked egy kibaszott verset? A semmiért?

Ezt most benyelte, duzzog. Gyula elismerően bólint nekem Emő feje fölött. Ő tudja, hogy a vers itt lapul a farzsebemben. De már nem adom könnyen. Fél éve majmol ez a bőr, és sehol semmi.

Váci út, leugrálunk a tujáról. Átmegyünk a zebrán, a Huba utca felé vesszük az irányt. Csak egy sarok. Itt már sűrűsödnek az ismerős fejek. A fal mellett áll néhány angyalföldi zsvány, méregetnek bennünket, tudják, hogy kalefosok vagyunk. Ha nem Gyulával lennék, belém kötnének. Volt már, hogy hirigeltem velük. Emőt bámulják kiguvadt szemmel, füttögnek rá, ő meg persze pakolja magát, ilyenkor legszívesebben nyakon vágnám. A sarkon befordulunk, aztán elnyel bennünket a sulis kapuja. Köszönünk Gáspár Lajos professzor úrnak, aki a pedellusunk. Az aulában, kis fülkében ül a kapu mellett, s felügyeli érkezésünket, távozásunkat, viselkedésünket, adminisztrálja késéseinket, vezényli a takarítókat, villanykörtét cserél. Állítólag kifüstölt egy ruszki tankot, csak nem tudták rábizonyítani. De azért a biztonság kedvéért lehúztak vele hat évet a kóterban. Ötvenhatban a fia tizenhat éves volt. Azt is beszélük, hogy valójában ő nyírta ki a T-34-est, de Lajos bácsi magára vállalta a fia helyett. Ő nem professzor, csak tanár. Gáspár tanár úr.

Emő még mindig duzzog. Az aulában megállok, megfogom a könyökét, tudom, úgysem bírom ki délutánig. Felhúzza az orrát.

– Kell a vers?

Az arca felragyog, aztán közönyt mímél, megvonja a vállát.

– Ideadhatod. Ha akarod.

Tudom, nagyon akarja, sokkal jobban akarja a verset, mint engem, mert az róla szól, én meg nem. És igen, én is oda akarom adni, mert hiába tudom, amit tudok. Amit ő akar, én is azt akarom, mert az öröme szép, kívánatos, és nekem nincs hőbb vágyam, mint örömet, gyönyört okozni neki. De hát így nem lehet. Én is megvonom a vállam, elfordulok.

– Na!

Varga lép hozzám, arca titokzatos, hóna alatt papírba csomagolt négyzetet tart, rám kacsint.

Elakad a lélegzetem.

– Csak nem?!

– De! – szögezi le Varga tömören és büszkén.

– Hé! – méltatlankodik Emő.

– Most nem érek rá veled foglalkozni – mondom neki, és alig esik nehezemre így beszélni vele, mert tényleg.

Tudom, nem mozdul a hátam mögül, látni akarja, mi az, ami őt háttérbe szorítja. Varga lassú, ünnepélyes mozdulattal nyújtja át a csomagot, amit már két hónapja kifizettem. Még hozzá keményvalutában, mert a nagybátyja csak így vállal csomagküldést Bécsből. Óvatosan bontom a papírt, nehogy kárt tegyek a tartalmában, és a fekete-fehér újság alól előbukkan a színes, fényes lemezborító. ELVIS. A hátam mögött hallom Emő cipőjének mérges-szaporán kopogó, távolodó hangját. Végigsimítom a borító éleit, makulátlan, a sarkai épek. Óvatosan kicsúsztatom a fehér belső tokot, abból meg a koromfekete bakelitet. Vigyázok, hogy csak a közepét és a szélét érintsem. Hibátlan. Még apró bolyhokat sem látok rajta, valaki nagyon gondosan letisztította, egészen újnak hat, mintha csak a gyári celofánból bontottam volna ki. A második Elvis-album. Csak az évszámot tüntetik fel rajta, 1956, de én tudom, hogy ráadásul októberben jelent meg. Az első Elvis-album pedig ugyanazon év márciusában, vagyis másik nagy forradalmunk havában. Azt már tavaly megszerkeztem. Boldog vagyok. Legszívesebben kirohannék a kapun, egyenesen haza, feltenném a korongot Terta lemezjátszómrá, s már az első hallgatásnál átnyalnám szalagra, hogy később már ne a lemezt kelljen koptatni. Ehelyett becsöngetnek. Megölelem Vargát, Gyula gratulál, aztán elindulunk Emő táncos lábainak nyomában.

És már az első órán:

– Kopácsy! Maga mit nézeget a pad alatt olyan kitartóan?

– Semmit, tanár úr!

– Megint a Pintér lábait nézegeti?

– Őőő... igen!

– Tehát nem. Mutassa csak!

Közben ide is ért a padom mellé, nyújtja a kezét. A szívem hevesen verni kezd, úristen, mi lesz, ha elkobozza? Nem adhatom oda, nem kockáztathatom meg, hogy csak év végén, vagyis több mint három hónap múlva adja vissza. Vagy soha, olyan is volt már. Igaz, az nem Gáspár volt. De ő mindössze hat évvel idősebb nálunk, ez az első éve tanárként, és még az is előfordult egyszer, hogy farmernadrágban jött be az iskolába. A diri csúnyán lehordta, tudja mindenki, azóta öltönyben jár. Ördögi kísértés az ő kezébe adni ilyen holmit, még a végén bűnbe esne vele.

– Már eltettem, tanár úr – mondom.

– No, akkor vedd elő és add ide!

Eddig oké. Benyúlok a zsebembe, más nem lévén ott, előhúszom Emő versét, Gáspár tanár úr kezébe nyomom. Széthajtja, beleolvass. Jól számítottam, a szeme már mosolyog.

– Talán, ha ez egy irodalom óra lenne, méltányolnám bontakozó tehetségét, Kopácsy. De így meg kell kérnem, hogy a szívében bimbózó, kétségtelenül nemes érzés pressziójának csak az órák közti szünetekben, illetve tanítási idő után engedjen. Tessék, Pintér, ez kétségtelenül a magáé! De ne most olvassa el! No, hol is tartottam?

Gáspár tanár úr rám kacsint. Látom rajta, azt hiszi, nem volt bátorságom odaadni Emőnek a verset. Emő vigyorog, rám ölti a nyelvét. De ez így nekem megfelel. Nem adtam oda, mégis nála a vers. Igaz, így nem vámolhatom le egy kis smárolásra, tapizásra, ahogy pedig elhatároztam, hogy emígyen csengettetek ki vele minden egyes hozzá írt verset. De legalább a büszkeségemet megőriztem.

Pokoli lassan jött el a péntek délután, de eljött. Hazafelé zötyögünk a tujával, kezemben a lemez, próbálom kisilabizálni hátulján a szöveget. „...Presley was facing a majority of wiewers as cold and unprepared as the citizens of Siberia.” Mi van Szibériával? Nem értem. Emő a villamos másik végében áll, a vers dacára vérig sértve. Lefogadom, mostantól gyűlöli Elvist. Rajzanak körötte a fejek, játszik velük, néha rám pillant, hogy mit szólok hozzá. Muszáj odamennem. Elindulok felé, kicsit tolakodnom kell, Emő diadalmasan mosolyog, fogadok, már feni a kést, amit majd megforgat a szívében. Állat magasra szegve néz ki az ablakon, a Duna fölé. Ott az Országház, rajta a vörös csillag. Félre toloom az egyik fejet Emő mellől.

– Bocs, csak egy rövid kérdésem lenne a csajhoz... Jól van, ne szívd már magad!

És Emő orra elé toloom a borítót.

– Te, Emő! Mi ez itt? Mi van Szibériával?

– Kérj bocsánatot!

– Bocsánatot kérek! Szóval mi ez itt?

Rám néz, gyorsan bűnbánó arcot vágok, sikerül, elégedett.

– Na, mutasd! Azt mondja, hogy... „, Presley volt egy burkolat egy nézők többsége mint hideg és nem kikészített mint Szibéria lakosai.”

– Mi van?

– Ezt írták ide.

– Biztos nem.

Megvonja a vállát.

– Ezért ugyan érdemes volt bocsánatot kérnem!

– Csak ezért kértél bocsánatot?!

Már elindultam, de megállok, visszafordulok, mélyen a szemébe nézek.

– Emő!

– Mi az?

– Régóta úgy tervezem, hogy ezt a lemezt veled és csakis veled hallgatom meg először.

Pislog egyet.

– Igen?

– Igen. Ezért olyan fontos számomra, semmi másért. Csak miattad.

– Tényleg?

Nagyon komolyan bólintok.

– Pontosan tudod, hogy mit ércek irántad!

Erre a fej, akit félretoltam:

– Pontosan azt érzem én is!

– Én is! Én is! – jelentkeznek be sorban a többiek.

A szó végigsöpör az egész tuján, egészen a másik végében álló Gyuláig, mély basszusa áthallatszik a tömeg fölött, lányok is kiáltják vidáman, mit sem értve: Én is! Én is!

– Emő!

– Tessék!

– Ma délután Elvis fenséges dallamain szállva a lábad elé helyezem a szívem, ha te is akarod!

Emő töpreng. A fej meg:

– Nem akarja, láthatod!

Erre egy fekete kiscsaj:

– Én akarom!

Végigmérem.

– Oké – mondom neki –, de várjuk meg, mit mond a szösz!

Emő elsápad haragjában. Elfordul, de elkapom a karját.

– Na! – mondja.

– Hé! – mondom.

Kitépi magát a kezemből, a srác meg már púposkodik előttem a védelmező szerepében.

– Bebaszok egyet – mondom egyenesen a szemébe nézve, nem emelve fel a hangom, szinte közönyösen, tényszerűen állítva az elkövetkezendőket, ahogy a bratýómtól tanultam.

Az ő felügyelete alatt ezerszer is elgyakoroltam a tükör előtt. A bratýóm szerint többet ér tíz év boksznál. És eddig tényleg. Közben Emő felé nyújtom a lemezt, nem nézek rá, tekintetemet a srácon tartom, de Emőhöz beszélek szintén halálos nyugalommal, ellentmondást nem tűrő hangon.

– Fogd meg egy pillanatra, nehogy valami baja legyen!

És Emő – ahogy számítottam – habozás nélkül átveszi, s kíváncsian lesi a fejleményeket. De nem lesznek fej-

lemények, én tudom. És igen, a fej zavartan motyog valami olyasmit, hogy nem akar beavatkozni civakodó szerelmesek dolgába, aztán arrébb húzódik. De én ott hagyom neki Emőt, a lemezt azonban viszem magammal. Gyula mellől visszanezék rájuk, a srác mereven bámul ki az ablakon, nem néz Emőre, a haverjai meg röhögnek rajta. Nem ismerem őket, biztos nem jönnek a Kalefig.

Igen, Emő egyedül száll le. Kisütött a nap, olyan, mintha reggel tél lett volna, most meg tavasz. Emő nem néz rám, elindul a lépcsőn, föl az árbockosárba, a Várfok utca felé. Fönt a korlátokon, a Kalef gödrének szélén már ülnek egy páran. Gyulával mi is arra tartunk Emő nyomában. Csípője hintázik előttünk, bokája épp a szemünk előtt. Odafele nem áll meg, csak int a bátyjának, elriszál a srácok előtt, s megy tovább. Odaérünk. Zolika mindjárt a kezemben tartott lemezt nézi.

– Hú! Megjött?! Megnézhetem?

Kis Zoli. Ez a neve is, és kicsi tényleg. (Ahogy Gyula meg nagy és Nagy.) Zolika nemcsak kicsi, de vézna is. A hóna alatt könny, mint mindig. Jack Londontól *A sárga sátán*. Felé nyújtom a lemezt. Emeli a kezét, de már körülöttünk áll az egész bagázs, és itt van Garai is. Zolika elé áll, kicsit el is sodorja. Idegesen rángatózik, toporog, idétlenül kacsingat rám.

– Apám! Elvis! Mutasd!

És kapná ki a kezemből, de elrántom előle.

– Ráverek a jattodra, Ervin! Zolika kérte előbb.

Zolika hálásan pillant rám, zavarba jövök mindig ettől a kutyatekintettől. Ervin mérgesen zagyvál, aztán legyint és arrébb áll. Zolika forgatja a lemezt, én büszkén kihúzom magam, bár nem néz senki, mindenki a lemezt bámulja. Csak Emő bátyja, Ákos marad ülve a korlátan. Hidegen, bölcsen dohányzik, a fejével maga mellé int kettőnket. Odaülünk, a zakója zsebébe nyúl, cigarettát vesz elő, kínál. Megrázom a fejem.

– Még mindig nem?

– Nem is tervezem.

A másik oldalára települő Gyula felé tartja a dobozt. Ő is rázza a fejét. Együtt kajakozunk a Honvédban. A Margitszigetre járunk, a budai oldalhoz kikötött úszóházra. Persze most nem, majd egy hónap múlva kezdődik a szezon. Addig csak erőnléti edzések, meg betonkajak a medencében. Ákos eldobja a csikket, valaki ugrik, eltapossa. Ákos bólint rá. És másik cigarettát tesz a szájába. Kifújja a füstöt, a gyenge szellő szétszórja azonnal.

– Ma este Ficóéknál van buli.

Tudom, ki az. De nem ismerem. És Gyula sem. Valahol a Pasaréti úton lakik.

– Mondtam, hogy titeket is viszlek – folytatja Ákos.

– Emő is jön?

– Jöjjön?

Megvonom a vállam.

– Csak kérdeztem.

– Még mindig nem jutottál vele semmire?

– Nem.

– Rátarti egy bőr, az biztos.

Nem felelek, Ákos stíról.

– Ha nem rólad lenne szó, nem mondanám, hisz mégiscsak a húgom, de vigyázz vele! Szűzkurva. Ki fog készíteni.

Ez rosszul esik, de nem mutatom. Nem szeretem, amikor így beszél Emőről.

– Szóval csak vigyázz! – folytatja. – A csajok manapság sorban állnak egy kettýintésért. De Emő nem. Csak szórakozik.

Gyula előrehajol, átnéz rám. Aztán Ákosra.

– Te... Ákos!

– Mi van?

– Te szoktad... izé... meztelenül látni?

– Mostanában már nem. De a múltkor rányitottam a fürdőszobában, nem tudtam, hogy bent van.

– És?

– Mit és?

– Írd le, milyen!

– Hülye vagy?!

Ákos felugrik a korlátról, még így is alacsonyabb, mint Gyula ülve, pedig két évvel idősebb. Begörbíti a vállait, felemeli ökleit és hasba bokszoja Gyulát.

– A húgom becsülete...

És röhögve csépelik egymást. Ákos szájából kiesik a cigaretta, dulakodás közben eltapossák. Ervin odaugrik hozzájuk, ő is bokszozni kezd, oldalról kezdi ütni, de persze csak simogatja őket. Ákos mégis azonnal felgyenesedik és elképedve bámul Ervinre. Az meg árnyékol egy helyben. Ákos váratlanul lekever neki egy pofont, nem túl nagyot.

– Mégis, hogy képzeled ezt?! – kérdezi Ervintől, aki meghunyászkodva fogja az arcát.

– Azt hittem... nem is tudom...

– Meg ne próbáld még egyszer!

– Jól van, na!

Ákos visszaül a korlátra, cigarettát keres, rágyújt, aztán odaint Zolikának.

– Hé, Zolika! Hadd lássam csak én is!

Zolika pattan, Ákos forgatja a lemezbortót. Közben ballal a zsebébe nyúl, oda se nézve tartja a cigarettásdobozt Zolika elé. Az boldogan kivesz egyet, megint el kell fordulnom, hogy ne lássam a tekintetét.

– Aggyá má egyet nekem is! – mondja Ervin.

Ákos felnéz.

– Kifogyott apuci monogramos arany cigarettatárcája?

De azért odatartja a narancssárga Munkást Ervinnek is. A banda közben visszarendeződött a korlátra, megszámlolom, tizenheten ülünk sorban a vason, mint fecskék a telefondróton. Az Elvis-lemezt mindenki megszemlélte, most más multság után néznek. De még nem, mert rendőrfőnök fordul a posta sarkán, azonnal átjönnek az úttesten, felénk tartanak.

– Itt az óberhé! – szalad végig rajtunk a suttozás.

Gumibotjuk himbálózik derékszíjukon, veri hosszú kabátjuk szárát, az meg fekete csizmájukat. Illedelmes testtartást veszünk fel, bár nem tudnánk megmondani, milyen is az, de belül úgy érezzük. Mindenesetre nem ugrabugrál, nem táncol, nem bokszol, nem üvölt egyikünk se, ülünk rendezetten és csendben beszélgetünk, sőt társalgunk, azt is csak azért, hogy a hallgatásunk se legyen gyanús. A járőr odaér hozzánk, nem állnak meg, csak néznek szigorúan, a rangidős megmarkolja a gumibotját, azzal bökönk rá.

– Szálljanak le a korlátról, fiúk!

És mennek tovább lassan, tempósan, mi pedig egyszerre csúszunk le a vasról, és mi mást tehetnénk, sorfalat állunk nekik. Már arrébb járnak jócskán, amikor Ervin utánuk lép néhányat, vigyázzállásba vágja magát, és nyújtott kezét az ég felé lendítve üdvözli őket.

– Ervin, a jó édes anyádat! – sziszeget fojtott hangon Ákos, én meg körülnézek az utcán és le a térre is, hogy látta-e valaki.

A posta ablakairól vakító fény verődik vissza, ott nem láthatok senkit. De a sarkon ballonkabátos férfi áll, egy nőt fényképez, velünk és a Kaleffal a háttérben. Turisták. Ervin Ákosra néz, leengedi a kezét, de dacosan felvágja az állát és visszaül a korlátra. A járőr eltűnik a Várfok utcában, visszaülünk mi is, kifújuk a levegőt, vigyorgunk.

– Hú, a rosseb! Nálam nincs flepni!

Elmúlt a veszély. Régebben lent szobroztunk a hatos tuja megállójában, de a hé elzavart, azt mondták, ne csoportosuljunk a téren. Hát felköltöztünk a korláton kívülre. Ez most a mi helyünk. A Kalef galérié.

Pikcsőr fényképez. Minket. Pajtás fényképezőgép a kezében, úgy vezényel:

– Mindenki nézzen ide és széles vigyort a pacekokra, apafejek!

Felemelem az Elvis-lemezt a hasam elé, és a többiekhez hasonlóan én is vigyorgok szélesen. Tavasz lesz, rügyezés és langymeleg és örök verőfény. Könnyűek vagyunk, sőt súlytalanok.

Ha épp nincs más program, akkor itt ülve várom meg Apát, aki háromnegyed ötkor bukkan fel lent a téren. Valahol az újságos és a tujamegálló között szűröm ki. Ha nem, akkor ő nem jön ide hozzánk. De ál-

talában kiszúrom. Együtt megyünk haza. Előbb csak akkor lenne értelme hazamennem, ha szokásom lenne a tanulás. De nekem anélkül is megragad a fejemben minden, elég, ha az órán kicsit beleszagolok. Így hát csak az ebédhez igazodom, ami nálunk hétköznapokon vacsora is egyben, s mindig pontosan ötkor kerül az asztalra frissen, meleg. Hétfvégén kettőkor talál ebédet anyám, s hétkor hideg vacsorát. De ma előbb indulok haza. Az esti házibulin már szólnia kell a Long Tall Sally-nek, de csak szalagon viszem magammal, a lemezt biztonságos szobám biztonságos polcán hagyom. Szóval át kell még nyálnom a mikrobarázdát a mágnesre, aztán ebéd hatig, s már indulhatok is.

Hirtelen gondolattól vezérelve leugrok még az újságosstandhoz. Aztán battyogok a Csaba utcán fel, a gondolataim Emő, Elvis és az esti buli körül forognak. Ez a három most szorosan összetartozik.

Befordulok a kapunkon, 7/B. Kisszutyok ugrik elé. Iskolatáska és öcsike nélkül.

– Hu! – kiáltja, és mindjárt el is szégyelli magát. – Jaj, tudom, ez olyan gyerekes!

– De hisz gyerek vagy!

– Nem vagyok! – húzza fel azonnal az orrát. – Éppen erről akartam beszélni veled.

– Beszélni akartál velem? És itt vártál a kapuban? Mért nem csöngetsz be hozzánk, amikor otthon vagyok?

Kis híján megvakarja a fejét, de még idejében megállítja a mozdulatot, s inkább végigsimítja a haján. A copfján.

– Apa azt mondta, ha tizennégy éves leszek, elmehetek moziba.

Nézek rá.

– De csak ha te elkísérsz.

– Oké – bólintok, és mennék tovább.

De nem áll el az utamból.

– Ma lettem tizennégy éves.

– Tényleg? Hát... boldog születésnapot!

Csalódottan bámul rám.

– Nem tudtad?

Lássuk csak. Március 1. Pedig ezt tudtam, hallottam már emlegetni. De hát Kisszutyok csak a szomszéd csaj, nem a testvérem, nem tartottam számon.

– Nem tudtad!

– De tudtam, csak elfelejtettem.

– Én bezzeg tudom, hogy a tiéd január 30-án van! Kaptál is tőlem ajándékot!

Tényleg. Varrt nekem egy „pénztárcát” vászonból. Egy kis zsákot, aminek a száját madzaggal lehet összehúzni. A középkori filmekben a derekukon lógva hordják az ilyet az arcok. Teljesen használhatatlan.

– Jól van, majd veszek neked valamit. Oké? Most mi van? Nem jó?

Derengeni kezd.

– Elviszlek moziba, mondtam.

– Ma?

– Ma nem jó.

– Miért nem?

– Ma egy házibuliba megyek.

Elkerekedik a szeme.

– Házibuliba?! Vigyél el oda!

– Apád biztos megdicsérne.

– Majd azt mondjuk, hogy moziban voltunk!

– Hé! Hazudnál apádnak? Azt nem szabad.

– Mér', te még sosem hazudtál apádnak?

– Még soha.

Ezt tiszta szívvel mondom. Anyám már más kérdés, de most ugye nem anyákról beszélgetünk. Kisszutyok szégyenkezve lehajtja a fejét.

– És lányok is lesznek ott?

– Persze hogy lesznek. De csak nagylányok.

Tudom, veszélyes vizekre evezünk. Kisszutyok ugyanis féltékeny. Azt játsza, hogy szerelmes. Majd kinövi. Gyorsan elindulok, hogy félbevágjuk a témát. Persze jön velem.

– Na és holnap?

– Mi van holnap?

– Holnap el tudsz vinni moziba?

– Holnap?

– Holnap.

– Hát... éppen elvihetlek.

Nagyot ugrik örömeiben.

– De jó, de jó! Reggel?

– Azért kicsit később! Majd becsöngetek hozzátok és elkérlek, jó?

– Jó!

Kicsit elhallgat, látom, forgatja magában a holnapot.

Aztán felnéz.

– Ez mi?

– Újság.

– Nem az. Hanem az.

– Elvis.

– Új?

– Igen, ma kaptam meg.

– Akkor még nem is hallottad?

– Ismerem a számokat. De így egyben még nem hallottam.

– És most átveszed szalagra, hogy ne kopjon – figoztatja szaktudását.

– Igen.

– Meghallgathatom veled?

Hát... komolyan mondtam Emőnek, hogy vele

akarom meghallgatni először. Izé... szerelmes vagyok belé, még ha nem is vagyok a kapcája, ahogy pedig szeretné. És ez olyan... meghitt, bizalmas lett volna. De itt ez a kiscsaj, akinek elfelejtettem a születésnapját.

– Ha nem mondd el senkinek.

Tapsikol és ugrál örömeiben, de mindjárt el is szégyelli magát.

– Jaj, tudom, ez olyan gyerekes!

– De hisz gyerek vagy!

Belépünk az előszobánkba.

Odavagyok magáért! A fekete hajáért,

Egyetlen egy szaváért, mosolyáért!

– Szia, Muter!

– Csókolom!

– Ne szólíts Muternak! Ki van itt? – kiabál ki anyám a konyhából.

– Kissz... Kata. Meghallgatja az Elvis-lemezemet.

– Jó. De ne legyen túl hangos!

Befűzöm a szalagot a Mambóba. Felteszem a lemezt, fogogni kezd. Óvatosan ráengedem a tűt. Felcsendül a *Rip it up*. Pillanatálljra kapcsolom a magnót és beállítom a kivezérlést. Most jó. Visszateszem a tűt a lemez elejére, elindítom a magnón a felvételt. Aztán leülök az ágyra Kisszutyok mellé, aki már odatelepedett. Cipőjét lerúgta még kint az előszobában, harisnyás lábait törökülésbe vetve ül a heverőmön, könyöke a térdén, álla a tenyerében. Vigyázok, hogy ne üljek túl közel hozzá. Emőre gondolok. Szemére, szájára, táncos lábára, karcsú derekára, szőke bozontjára. A dobra rászáll a bőgő, a zongora és a gitár. Elvis énekel. Kisszutyok hirtáztatja magát ide-oda.

Előbb a bratyóm érkezik meg, aztán apám.

– Szia, Fater!

– Ne szólíts faternak!

Kicsit bosszúsna látszik. Előhúzó hátam mögül a mai Magyar Nemzetet. Felragyog az arca.

– Az utolsó volt a Kalefon. Gondoltam, hátha megveszik előled.

Megborzolja a fejemet, megyünk a konyhába, vár a terített asztal.

– Az újság kint marad!

Apa kiviszi a lapot az előszobába, a cipősszekrényre dobja. A levesen aranysárga zsírkarikák. Anyám péntekenként szíve szerint hús nélkül főzne, de apám megtiltotta neki. Nem azért, mert vallásellenes, hanem mert erősen húspárti. Megvárjuk, míg anyám végez a fedők csapkodásával, s maga is az asztalhoz ül. Asztali áldást is mondana, de apám azt is megtiltotta. Anyámnak kell szednie először. Ezt is apám akarja így, ha anyámon múlna, ő állva enne a tűzhely mellett.

Eszünk.